

7. juni 2012. godine

KOMENTARI I ANALIZE

"Nema napretka ako ćemo stalno pisati novu istoriju"

BiH se nalazi u ozbiljnom problemu kada je riječ o pristupanju EU, kaže generalni sekretar Vijeća za regionalnu saradnju (RCC) Hidajet Bišćević. Bišćević u DW intervjuu govori o saradnji i ocjenjuje Nikolićeve izjave.

Bišćević je u svjetlu najnovijih izjava predsjednika Srbije Tomislava Nikolića u vezi sa Srebrenicom i Vukovarem, rekao za Deutsche Welle da je regionalna saradnja podložena oscilacijama i da je krajnje vrijeme da se ona poboljša. Napretka nema, kategoričan je Bišćević, ukoliko će se svakih nekoliko godina pisati nova istorija.

DW: Posljednjih mjeseci, dio javnosti će reći i godina, imamo najblaže rečeno zastoj BiH u procesu evroatlantskih integracija. Koliko je taj zastoj ozbiljan, s obzirom na proces približavanja zemalja regiona Evropskoj uniji?

Bišćević: "To je problem koji je za BiH itekako ozbiljan, jer ako pogledamo razvoj institucionalnih odnosa sa EU: Hrvatska, koja je praktično na pragu članstva, imate situaciju sa Srbijom koja je stekla status kandidata i imate Crnu Goru koja će vjerovatno za koji tjedan početi pregovore. Napredak je očigledan u institucionalnom pogledu u neposrednom susjedstvu BiH i utoliko taj zastoj BiH postaje strateško pitanje budućnosti zemlje".

Teško da će BiH ostati siva zona

DW: Mislite li da postoji neki model za brži napredak BiH i kako uopšte otkočiti taj proces?

Bišćević : "Teško je govoriti o modelu i preporukama, s obzirom da je riječ o, usudio bih se reći, nekoj vrsti političke letargije koja traje dugi niz godina i dovodi do zapleta gdje se odnosi vrte u krug, gdje se

donose razne formule i nikako da se nađe izlaz. To stvara neku vrstu statusa quo koje je strateški opasno za BiH, naročito u sklopu šireg okruženja. Teško je zapravo zamisliti neku budućnost za tri, pet ili deset godina u kojoj bi susjedi BiH bili u EU-u i NATO-u a da BiH ostane neka siva, nedefinirana zona”.

Preovladava nacionalistička retorika

DW: Kada je riječ o regionalnoj saradnji, očigledno je da cijeli prostor sa zemljama bivše Jugoslavije ima šansu da snažnije krene prema EU uz pomoć komšija. U tom kontekstu mislite li da se nešto mijenja najnovijim promjenama na političkoj sceni u Srbiji i izborom Tomislava Nikolića za predsjednika?

Bišćević: “Nisam u poziciji da komentiram pojedine ličnosti i događaje sa ovih prostora jer Vijeće za regionalnu saradnju mora djelovati na način koji će omogućiti komunikaciju sa svima u regiji. Ono što mene ipak brine dugo vremena, neovisno da li se radi o izborima u Srbij, Hrvatskoj ili [Bivšoj Jugoslovenskoj Republici] Makedoniji, je činjenica da je regionalna saradnja još previše podložna oscilacijama i da je njena radna temperatura previše ovisna o parlamentarnim, lokalnim ili drugim izborima u bilo kojoj zemlji. Mislim da je krajnji trenutak da se regija posveti traženju mehanizama kojima će učvrstiti regionalnu saradnju za dobrobit svake zemlje, na način koji neće dopuštati da se zbog ovih ili onih izbora dovodi u pitanje regionalna saradnja. Nažalost u posljednje vrijeme smo svjedoci, na raznim stranama u regiji, da se i izbori i naklonost birača ponovo osvajaju na nacionalističkoj retorici, čime se prikriva stvarni problem zemalja. Čini mi se nevjerovatno da u vrijeme kada regijom hara dramatična ekonomska i socijalna kriza, kad su neizvjesnosti oko suštinskih pitanja budućnosti naših država toliko velike, da se nameću sporovi oko toga čiji su gradovi, gdje su čije granice itd. Mislili smo da su to riješena pitanja.”

DW: Koliko mogu biti opasne posljednje izjave gospodina Nikolića u vezi sa Srebrenicom, u kojoj je rekao da se tamo nije dogodio genocid, ali i Vukovarom kao „srpskim gradom“, za odnose u regionu? Odnosno, koliko one mogu naštetiti toj regionalnoj saradnji koja je bila na dobrom putu, posebno nakon izbora Ive Josipovića za predsjednika Hrvatske?

Bišćević: “Društva u našoj regiji su očigledno u različitim stadijima razvitka. Neka od tih društava imaju potrebu preispitivati sami sebe, u nekim od tih društava još je prisutna borba za ovakvu ili onakvu interpretaciju, za ovakav ili onakav identitet. Ono što se meni čini najvažnije, a što je ovih dana rekla i Evropska komisija, je da nema napretka ukoliko ćemo svakih nekoliko godina iznova pisati povijest na ovim prostorima”.

Do napretka samo upornim radom

DW: Vijeće za regionalnu saradnju osnovano je 2008. godine. Da li biste rekli da ta saradnja od tada do danas ide uzlaznom ili silaznom putanjom, i koliko Vijeće može dati doprinos toj saradnji?

Bišćević: “Ja sam u ponedjeljak (4.6.) prisustvovao otvaranju prve regionalne konferencije o razmjeni organa za transplantaciju i nekako mi se odjednom učinilo, ako smijem metaforički reći, da smo u vrijeme kada je vijeće osnovano još živjeli u vremenu kada smo se sjećali nekog drugog načina tretiranja organa na ovim prostorima. Pet-šest godina kasnije mi već razgovaramo o regionalnoj saradnji u toj važnoj i osjetljivoj oblasti. Navodim to kao jedan od primjera, jer bez obzira što svi osjećamo nezadovoljstvo što stvari ne idu brže, generalno gledajući u tih 7-8 godina očigledan je napredak ne samo u smislu institucionalnih odnosa, nego i u cijelom nizu drugih oblasti gdje bilježimo napredak. Nažalost napredak u ovom osjetljivom i povijesno opterećenom dijelu Evrope nije nešto što može doći na senzacionalan ili spektakularan način. Tu se radi o upornom, strpljivom i permanentnom građenju odnosa i saradnje u što većem broju oblasti.”

Intervju vodio: Dragan Maksimović

Odgovorna urednica: Marina Martinović

<http://www.dw.de/dw/article/0,,16006391,00.html>